

Green Care

-kvalitetshandbok

Denna kvalitetshandbok gäller tjänsten:

Tjänsten produceras av:

Green Care-kvalitetshandbokens bakgrund

Denna Green Care-kvalitetshandbok är utarbetad i det nationella Green Care-koordinationsprojektets kvalitetsdel, som genomfördes av Elina Vehmasto, Naturresursinstitutet (Luke) och Marika Kettunen, Institutet för hälsa och välfärd (THL). Arbetet med kvalitetscertifikatet utfördes i nära samarbete med Green Care Finland rf:s styrelse och dess ordförande Tuomo Salovuori. Projektet finansierades av Programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland.

Substansen i kvalitetshandboken är i stort sett samma som i Green Care-handboken som publicerades år 2014. Den ursprungliga Green Care-handboken utarbetades som ett samarbete mellan två projekt, ”VoiMaa! - Green Care-yrittäjyydestä elinvoimaa maaseudulle” och ”Green Care osana lappilaisia elinkeinoja”.

Projekten finansierades av programmet för landsbygdens utvecklingsfond. Elina Vehmasto, MTT (nuvarande Luke), och Henna Puromäki samt Raija Lääperi, THL svarade för kvalitetsbokens innehåll. Kalle Santala, Arja Jääskeläinen, Tarja Pykäläinen och Sanna Vinblad från Lapin Ammattikorkeakoulu svarade för kommentarerna till handboken.

Handbokens tidigare version finns på adressen (fin.):

<https://portal.mtt.fi/portal/page/portal/mtt/mtt/julkaisut/green-care-tyokirja-17.3.2014.pdf>

Den ovannämnda första versionen av handboken som finns bakom länken är fortfarande användbar som verktyg för Green Care-verksamhetens kvalitetshantering. Ändringarna gäller vissa använda ordformer, tillägsfrågor och numrering samt uppdaterade figurer.

Green Care-kvalitetshandbokens användning

Denna Green Care-kvalitetshandbok fungerar som ett dokument för ansökan om Green Care-kvalitetscertifikat. Green Care-kvalitetshandboken är även lämplig som ett verktyg för verksamhetens kvalitetshantering, även om avsikten inte är att ansöka om kvalitetscertifikat.

Kvalitetshandboken är avsedd för Green Care-tjänsteproducenter, som kan ladda upp boken till sitt eget förfogande.

Det hänvisas till Green Care-kvalitetshandbokens material på följande sätt: Luke och THL 2017. Green Care-kvalitetshandbok. Naturresursinstitutet och Institutet för hälsa och välfärd. Nätpublikation. Författarna svarar inte för eventuella skador uppkomna p.g.a. handboken.

Denna svenska version har utarbetats av Lena Enlund.

Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling: Europa investerar i landsbygdsområden

GreenCare
FINLAND

INSTITUTET FÖR
HÄLSA OCH VÄLFÄRD

Innehållsförteckning

1. Basuppgifter om kvalitetshandboken och verksamhetssättet inom Green Care	5
1.1. Handbokens användningssyfte	5
1.2. Anvisningar om handbokens ifyllande	5
1.3. Uppgifter om personen som fyller i handboken och verksamhetsorten, samt tjänsten	6
1.4. Green Care -verksamhetssätt	7
1.5. Green Care -tjänstetyper	9
2. Beskrivning av Green Care-tjänsten	10
2.1. Green Care-tjänstens grundelement	10
2.2. Ansvarsfullhet i Green Care-tjänsten	13
2.3. Klienter inom Green Care-tjänsten	15
2.4. Målinriktade Green Care-tjänster	17
2.5. Beskrivning av Green Care-tjänsteprocessen	19
3. Kvalitetsfaktorerna i Green Care-tjänsten	23
3.1. Professionalitet och kompetens	23
3.2. Samarbete och informationsflöde	26
3.3. Responssystem	28
3.4. Kvalitetshantering i Green Care-tjänsten	30
4. Exempel på kvalitetskriterier för olika Green Care-verksamhetsformer	34
5. Tilläggsuppgifter	36

1. Basuppgifter om kvalitetshandboken och verksamhetssättet inom Green Care

1.1. Handbokens användningssyfte

Denna Green Care-kvalitetshandbok är avsedd att fungera som ett verktyg för kvalitetshantering i Green Care-tjänsterna samt som ett dokument vid ansökan om Green Care-kvalitetscertifikat.

Avsikten med kvalitetshandboken är att det är ett verktyg som möjliggör granskningen av Green Care-tjänsters centrala substans- och kvalitetsfaktorer. En viktig del av tjänsteverksamhetens utveckling är kvalitetshantering. Med hjälp av den eftersträvar man bättre synlighet, trovärdighet och professionalitet.

Kvalitetshandbokens avsikt är att fokusera på att granska Green Care-verksamhetens typiska egenskaper. Kvalitetshandboken kompletteras av säkerhetsdokumentationen och den eventuella planen för egenkontroll.

1.2. Anvisningar om handbokens ifyllande

Kvalitetsboken är indelad i delar utgående från de centrala egenskaperna i Green Care-tjänsterna (se innehållsförteckningen). Varje helhetsfrågor har belysts och ifyllandet har underlättats med exempel.

Handboken sparas i den egna datorn, där den ifylls och sparas. Den uppdateras då väsentliga förändringar sker gällande tjänstens egenskaper. Man kan skriva ut handboken i sin helhet eller endast enstaka sidor.

I handboken behöver man inte upprepa redan uppgjorda dokumentens innehåll utan man nämner endast vad som redan gjorts och var man hittar den befintliga informationen.

Å ena sidan är handboken avsedd att vara ett verktyg för tjänsternas kvalitetshantering. Å andra sidan ska handboken vara ett dokument med vilket man påvisar klienten med vilka principer Green Care-tjänsten produceras, vad som gör tjäns-

ten till Green Care-verksamhet, och hur dess inverkan utvärderas och kvaliteten hanteras. Kvalitetshandboken är specifikt avsedd att fungera som ett hjälpmedel för utvecklande och som kvalitetskontroll av Green Care-tjänster. Handboken ger inte handledning om att grunda företagsverksamhet. Information som gäller grundande av företag finns på Företagsfinlands internet-sida på adressen: <https://yrityssuomi.fi/sv/home>.

Om utbudet gäller flera olika Green Care-tjänster, ifylls uppgifterna om varje tjänst. Ifall skillnaderna mellan tjänsterna är små, kan de beskrivas i samma handbok. Men om tjänsterna skiljer sig mycket från varandra, rekommenderas att uppgifter om varje Green Care-tjänst ifylls i handboken.

Det eftersträvs att handboken ifylls på ett beskrivande sätt, inte genom att uppräknas saker, utan genom att beskriva dem på ett koncist och kort sätt.

1.3. Uppgifter om personen som fyller i handboken och verksamhetsorten, samt tjänsten

1.3.1. Företaget eller verksamhetsorten, där Green Care-tjänsten produceras (adress, telefon, e-postadress, telefonnummer, www-hemsidans adress)

1.3.2. Namn, yrke och ställning på den som fyller i handboken (eller på dem som fyller i)

1.3.3. Personalen och/eller nätverket som producerar den ifrågavarande tjänsten och använder handboken

1.3.4 Denna handbok gäller följande tjänst/tjänster

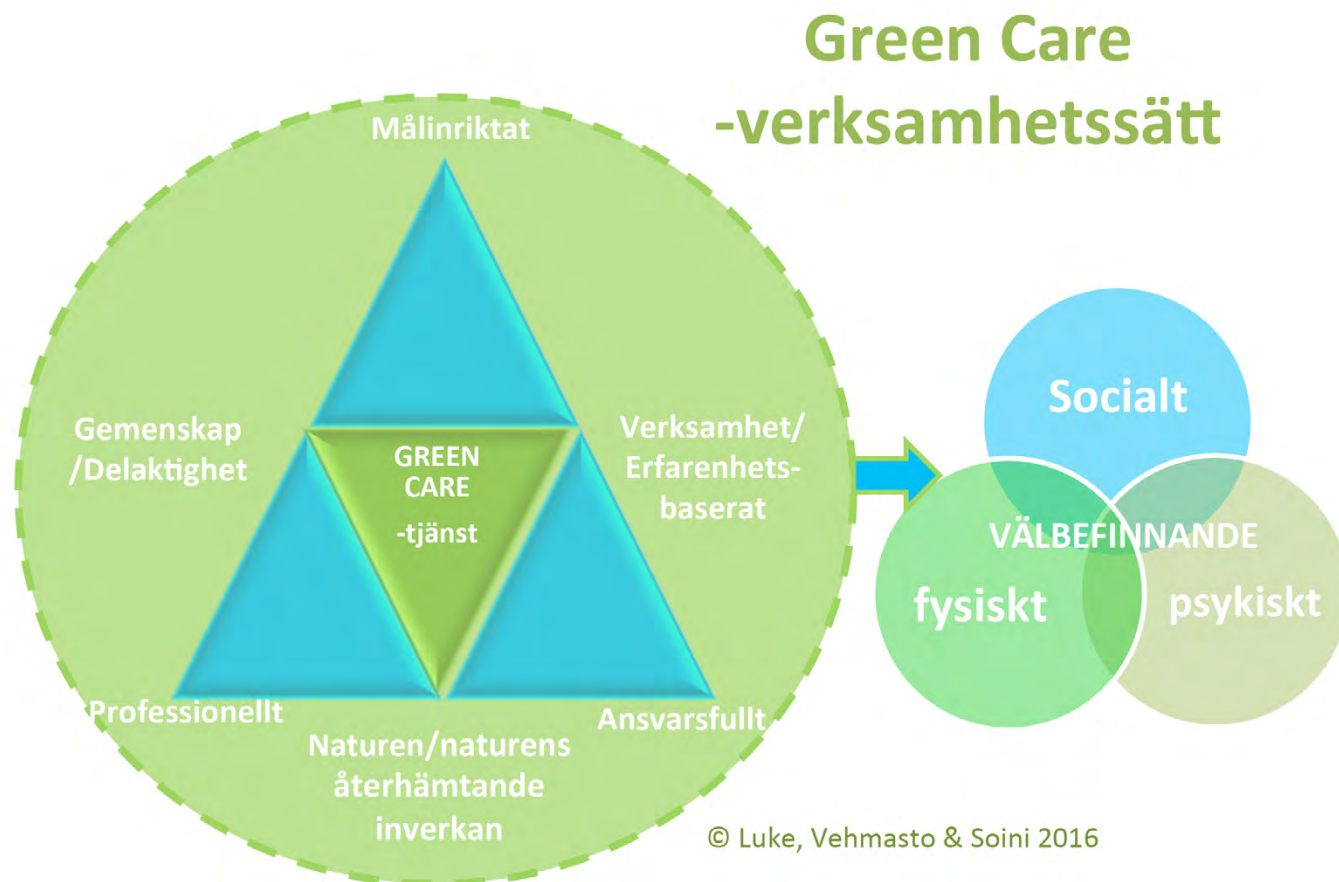
1.3.5. Datum

Datomet för ifyllandet av handboken

Datumen för handbokens uppdatering och namnen på de som uppdaterat

1.4. Green Care-verksamhetssätt

I Green Care-verksamheten används naturen på ett ändamålsenligt sätt i syfte att upprätthålla och främja människors välbefinnande. Den utgår från naturbaserade verksamhetsformer som kan användas i skog, trädgård, lantgård och även i stad. Vissa verksamhetsformer lämpar sig även i inomhusutrymmen.

Green Care-verksamhetssättets tre grundelement är naturen, verksamhet och gemenskap. Inverkan på välbefinnande uppstår genom att man på olika sätt kombinerar och betonar dessa element: genom naturens återhämtande verkan, och genom erfarenheter och delaktighet. Green Care-tjänsterna kan indelas i grön omsorg- och grön kraft-tjänster.

Inte all välmåendeverksamhet som sker i naturen uppfyller dock Green Care-verksamhetssättets kännetecken. Green Care-verksamhetssättets *tre grundförutsättningar* är målinriktat, professionellt och ansvarsfullt verksamhetssätt.

Målinriktat. Green Care-tjänsterna är målinriktad verksamhet där naturen används på ett målmedvetet sätt för att främja välbefinnande. De mera exakta målsättningarna definieras enligt den ifrågasvarande tjänsten och klienttypen. Tjänsterna kan skraddarsys så att de motsvarar klientens behov. Även engångs- och kortvariga naturupplevelser kan underlätta stress och ge nya krafter. Ändamålsenlighet är ändå typiskt för Green Care-tjänster, vilket betyder att man uppgör personliga klientplaner eller planer för en grupp och dessa förverkligas och uppföljs. Verksamheten är långsiktig och logisk i relation till målsättningarna. Tjänstens erbjuda-re binder sig till målsättningarna och för att nå goda resultat krävs också klientens åtagande. (Målinriktad verksamhet behandlas mera i punkt 2.4.)

Professionalitet och kompetens. Tjänstens erbjuda-re bör ha tillräcklig professionalitet och kompetens i relation till den tjänst som erbjuds. Endast en person som har genomgått adekvat utbildning kan t.ex. ge terapi. Flera Green Care-tjänster kan dock produceras i samarbete på så sätt att en del av tjänstens erbjuda-re har den krävda utbildningen inom hälsovård och de andra har kompetens inom hantering av djur. Särskilt viktiga färdigheter är hantering av klientsituationer och färdigheter i att bemöta klienter. (Kompetens behandlas mera i punkt 3.1.)

Ansvar. Ansvarstagande verksamhet uppkommer genom värden, etiska verksamhetssätt och kvalitet. Ansvarstagande definierar företagets eller enhetens och personalens kvalitetsmässiga verksamhet som utövas på ett sätt som respekterar miljön. En ansvarsfull aktör siktar på att främja samhälleligt, socialt och individuellt välbefinnande och beaktar de olika berörda parter behov. Det betyder att aktören på ett logiskt och långsiktigt sätt eftersträvar att skapa socialt, ekologiskt och ofta även kulturellt mervärde, också med ekonomisk betydelse, åt sina klienter och berörda parter. (Ansvarsfrågor behandlas mera i punkt 2.2.)

Green Care-verksamhetens *tre grundelement* är alltså naturen, verksamhet och gemenskap. Dessa grundelement beskrivs i punkt 2.1.

Tjänster som faller inom **Grön Omsorg** hör till den offentliga sektorns ansvarsområdets (använder naturbaserade) tjänster inom omsorg, rehabilitering och socialarbete. Tjänstens köpare och brukare är ofta olika. Många tjänster inom grön omsorg kräver att producenten har utbildning inom social- eller hälsovård, eller att man samarbetar med utbildade aktörer. Klienterna inom grön omsorg karaktäriseras av en sårbar ställning, t.ex. ett behov av omsorg, rehabilitering eller hot om marginalisering. Inom grön omsorg-tjänsterna är det ofta fråga om att enligt rehabiliterings- eller vårdplanen förbättra klienternas hälsa, funktionsduglighet eller livskvalitet. Dessa tjänster kommer ofta under social- och hälsovården vars verksamhet styrs av ett flertal lagar och förordningar och därför måste tjänsteproducenten känna till dem.

Tjänster inom **Grön Kraft** hör till naturbaserade målinriktade välbefinnandetjänster som t.ex. välmåendetjänster inom arbetslivet, programtjänster, samt tjänster inom hobbyn, fosteran och rekreation. Klienterna inom grön kraft är oftast inte i någon speciell sårbar ställning och därför hör dessa tjänster sällan till den offentliga sektorns ansvarsområde. Klienterna kan ändå ha särskilda behov som kan gälla handledning, redskap och tillgänglighet. Flera olika slags aktörer kan producera tjänster inom grön kraft. Det finns inga krav på utbildning inom social- och hälsovård. Köparen kan vara privat och tjänstens brukare kan självständigt välja hurudan tjänsten vill köpa. Tjänsterna inom grön kraft gäller inte samma offentliga tillsyn som gäller tjänster inom grön omsorg.

1.5. Green Care -tjänstetyper

Tjänster inom vilka man tillämpar naturbaserade verksamhetsformer kan hör till flera olika branscher. Några exempel presenteras i figuren nedan. I huvuddrag kan tjänster som är lämpliga för Green Care-verksamhet indelas i social- och hälsovårdstjänster, fostran och rekreation samt välbefinnandetjänster.

1.5.1. Green Care-tjänsten som vi producerar hör till tjänstetypen/-typer: (kryssa i rutnätet nedan och skriv tjänstens namn i rutan):

	Social-hälsovård	Socialpedag. fostran	Rekreationvälmående
<i>Rehabilitering, vård, omsorg</i>	Tilläggsuppgifter:	Tilläggsuppgifter:	Tilläggsuppgifter:
<i>Aktivering, prevention, kraftgivande</i>	Tilläggsuppgifter:	Tilläggsuppgifter:	Tilläggsuppgifter:
<i>Hobbyn, lärande, upplevelser</i>	Tilläggsuppgifter:	Tilläggsuppgifter:	Tilläggsuppgifter:

2. Beskrivning av Green Care-tjänsten

2.1. Green Care –tjänstens grundelement

Det är viktigt att noggrant fundera på vad som gör tjänstens miljö en Green Care-miljö och vad som gör tjänsten till Green Care-verksamhet. Green Care-tjänstens grundelement är naturen, verksamhet och gemenskap. Människans välbefinnande ökas inte automatiskt av vilken som helst naturmiljö, -element, verksamhet eller gemenskap, utan det beror på tjänsten. Man måste känna till de påverkningsmekanismer som har att göra med uppkommande av naturrelationen och naturens återhämtande element eller med ekopsykologins påverkningsmekanismer.

Naturen är Green Care-verksamhetens plats, objekt eller redskap. Naturens återhämtande kraft används för att främja, stärka eller påskynda de utsatta målsättningarna. Naturelementet kan finnas på landsbygden eller i stadsmiljö och det kan innefatta allt från grönväxter till hela skog. Naturen som verksamhetens miljö kan vara ödemark, vårdad skog, park, trädgård eller lantgård. Dessutom kan djuren vara Green Care-verksamhetens naturelement. Naturelement som material, ljud och bilder från naturen kan även tas in i Green Care-verksamheten.

Verksamheten kopplar människan till hennes miljö och ger möjligheter till upplevelser och att lära sig. Verksamhetens inverkan kan öka genom att man utövar en verksamhet i naturen, med naturen eller för naturens bästa. Naturen, såsom skog, trädgård och lantgårdsmiljö med djur erbjuder rekreationella ramar för mångsidiga upplevelser och verksamhet. Verksamheten aktiverar människan och ger glädje för det mesta. Verksamheten i naturen kan även vara av lugnare slag, som att iakttä vyer eller djur och att varva ner. Äventyrspedagogik med inslag av spänning kan vara lämplig verksamhet för ungdomar.

Gemenskapen, en behaglig plats och verksamhet eller djur möjliggör en känsla av delaktighet. Interaktion och verksamhet fäster individen i gemenskapen och det kan frambringa en känsla av att man är accepterad. I bästa fall skyddar gemenskapens stöd människans hälsa och ökar verksamhetens effektivitet. Då det av en eller annan orsak är problematiskt att ta del av en mänsklig gemenskap, är fördelen med Green Care-verksamheten den att känslan av delaktighet kan uppkomma även med djur, naturen eller med en viss plats.

Naturbaserade verksamhetsformers huvudklasser är presenterade i figuren nedan.

2.1. Grundelementen i Green Care-tjänsten

På den här sidan beskrivs Green Care-tjänstens grundelement och verksamhetsformer. Under varje punkt förklaras och beskrivs orsakerna till att man använder ett visst element eller en verksamhetsform, och vad man eftersträvar med dem.

2.1.1. Beskrivning av naturmiljön eller naturelement, som vi använder i förverkligande av vår Green Care-tjänst (t.ex. djur, trädgård, skog, m.fl.) samt beskrivning och motivering för hur naturelementet används och vilka målsättningar man eftersträvar med detta:

2.1.2. Beskrivning av den byggda miljön, som vi utnyttjar då vi förverkligar tjänsten (t.ex. stall, hobbyrum, växthus osv.) samt beskrivning och motivering, hur dessa byggda miljöer används, och vilka målsättningar vi eftersträvar med detta:

2.1.3. Beskrivning av de gemenskapliga elementen i vår tjänst, med vilka vi producerar delaktighet (t.ex. stallgemenskap, gemenskap av anställda och klienter, byagemenskap el. dyl.) samt beskrivning och motivering, hur vi producerar erfarenheter av delaktighet, och vilka målsättningar vi eftersträvar med detta:

2.1.4. Beskrivning av de verksamhetselementen i vår tjänst med vilka vi producerar upplevelser eller erfarenheter (t.ex. djurskötsel, trädgårdsarbete, motion in naturen el. dyl.) samt beskrivning och motivering, hur vi producerar upplevelser med hjälp av verksamhetselement, och vilka målsättningar det eftersträvs med detta:

2.2. Ansvarsfullhet i Green Care-tjänsten

Det är bra att öppna ta fram Green Care-tjänstens värden. Värden är nära kopplade till de etiska principerna som uppgjorts för olika yrkesbranscher. Verksamhet som bygger på värden och etiska principer förutsätter även att man känner till lagstiftningen som styr verksamheten. Green Care-verksamheten har egna etiska regler som publicerats och finns på Green Care Finland rf:s hemsida <http://www.gcf Finland.fi>.

Här nedan har kort beskrivits (i anpassad form från tidigare nämnda källan) vad som kan innefattas under dessa etiska reglers huvudpunkter utgående från en synvinkel som betonar ett ansvarsfullt verksamhetssätt.

Naturrelation => miljöansvarighet:

- Miljöansvarighet: att ta hand om miljöns och djurens välmående och säkerhet; en måttlig användning av naturtillgångarna (material, energi och vatten); ekologiska och etiska förvärvanden; avfallshantering och återvinning; optimering av transporter och transportsätt med småskaliga utsläpp. Mång- och nyanvändande av byggnader.
- Uppskattande av naturrelationen och naturens återhämtande kraft.

Klientrelationen => socialt ansvar och ansvar för klienten:

- Socialt ansvar; förhindrande av marginalisering; ökande av delaktighet.
- Ansvar att respektera klientens mänskliga rättigheter: klientens jämlikhet och självbestämmanderätt.
- Ansvar för konfidentiell klientservice och iakttagande av datasäkerheten.
- Ansvar att eftersträva en långsiktig och helhetsmässig ökning av välbefinnande hos klienten.
- Ansvar för att beakta klientens åsikter och individualitet under tjänsten.

- Ansvar att utreda målsättningarna utgående från klienten och att sätta målsättningar.
- Ansvar för klientens fysiska, psykiska och sociala säkerhet.
- Ansvar för en tydlig beskrivning av tjänstens innehåll, målsättningar och principer, samt en ärlig marknadsföring.

Professionalitet, ändamålsenlighet och helhetsansvar => samhällsansvar:

- Ansvar att känna till den egna yrkesbranschens lagstiftning och bestämmelser.
- Implementering av miljöansvar, socialt ansvar och klientansvar.
- Ansvarsfullt användande av metoder och verksamhetsformer; att följa dess regler; en individuell bedömning av verksamhetsformers lämplighet utgående från klientens begränsningar.
- Ansvar för inhemska och lokala resurser och uppskattande av kulturen.
- Ansvar för tjänsteproducentens tillräckliga och uppdaterade yrkeskompetens.
- Ansvar för tjänstens effektivitet, samt en regelbunden värdering av effektiviteten.
- Ansvar för tjänsteproducentens och personalens fysiska och psykiska välbefinnande och säkerhet.
- Ansvar för ett konstruktivt samarbete; mångprofessionellt samarbete, uppskattning av klientens närstående och nätverk, samt befrämja goda relationer bland branschens aktörer.
- Ansvar för kvalitetshantering av tjänsten och regelbunden utvärdering av kvaliteten.
- Ansvar för att öka Green Care-verksamhetens uppskattning genom egen samhällsansvarig verksamhet.

2.2. Ansvarsfullhet i Green Care-tjänsten

2.2.1. Vi känner till den centrala lagstiftningen och förordningar som gäller vår tjänstetyp och som är:

2.2.2. Bekanta sig med de etiska reglerna	Ja, datum	Nej, ska göras när?
Vi binds av de etiska regler som är formulerade av Green Care Finland rf		
Vi binds av de etiska principerna i vår egen bransch		

2.2.3. Vi förverkligar miljöansvar i vår Green Care-tjänst på följande sätt (beskrivning, inte enbart en uppräknig):

2.2.4. Vi förverkligar socialt - och klientansvar i vår Green Care-tjänst på följande sätt (beskrivning, inte enbart en uppräknig):

2.2.5. Vi förverkligar samhällsansvar i vår Green Care-tjänst på följande sätt (beskrivning, inte enbart en uppräknig):

2.2.6. Andra viktiga värden och etiska principer i vårt förverkligande av Green Care-tjänsten är: (beskrivning, inte enbart en uppräknig):

2.2.7. Verksamhetsenliga kvalitetskriterier i vår Green Care-tjänst är (se kapitel 4: Kvalitetskriterier för olika Green Care-verksamhetsformer som är djurassisterade, natur-, trädgårdsbaserade och lantgårdsbaserade verksamhetsformer):

2.3. Klienter inom Green Care-tjänsten

Klientelen inom en Green Care-tjänst kan bestå av flera olika slags klientgrupper. Klienterna kan ta del av tjänsten på eget initiativ, genom en annan tjänsteproducent eller med betalningsförbindelse.

Klienterna kan ha behov av särskilt stöd eller andra behov som inverkar på tjänstens användning. Dessa kan vara fysiska, psykiska, sociala eller kulturella faktorer eller annat som gör att klienten behöver mer handledning eller som förorsakar särskilda krav på personalens antal, gruppstorlek, redskap eller miljöns tillgänglighet. Kulturella faktorer och den etniska bakgrunden kan kräva att man fäster uppmärksamhet vid klientens övertygelser och rädslor samt behandling av dessa.

Klienterna inom grön omsorg karaktäriseras av ett behov av omsorg och rehabilitering eller hot om marginalisering.

Klientgrupper i rehabilitering och i socialtjänster är på något sätt i en sårbar ställning, p.g.a. åldern (barn, unga, äldre) eller så hör de till olika försvagade grupper gällande den sociala eller hälsomässiga bakgrunden (såsom handikapp; fysiskt, socialt eller psykiskt rehabiliteringsbehov; långtidsarbetslöshet; drog- eller mentala problem; social marginalisering). De som köper och använder dessa tjänster är ofta olika.

Klienterna inom grön kraft är mera sällan i någon särskilt sårbar ställning. Visserligen är klienterna i fostringsstjänsterna i en sårbar ställning på grund av åldern. Likaså är vissa välbefinnandetjänster köpta av den offentliga sektorn avsedda för personer i behov av rehabilitering.

I figuren nedan är klientgrupperna i grova drag indelade i klientgrupper inom grön omsorg och grön kraft.

2.3. Green Care-tjänstens klienter

2.3.1. Green Care-tjänsten som vi erbjuder är Individuell verksamhet Gruppverksamhet

2.3.2. Till vilken klientgrupp hör klienterna inom vår tjänst (barn under skolåldern, skolelever, ungdomar, personer i arbetsför ålder, de äldre, familjer etc.):

2.3.3. Speciella drag hos klienterna inom Green Care-tjänsten (specialgrupper, såsom handikappade, de i rehabilitering eller dylikt; annat drag, såsom etnisk och kulturell bakgrund osv.):

2.3.4. Våra klienters särskilda behov har beaktats i vår Green Care-tjänst på följande sätt (t.ex. tillgänglighet, hjälpredskap, behov av handledning, rädslor, språkliga färdigheter, funktionsduglighet):

2.3.5. Klienten kommer till vår Green Care-tjänst på följande sätt:

På eget initiativ och på egen bekostnad

Med betalnings- eller annan förbindelse t.ex. rehabiliterings- eller vårdplan

Via en annan tjänsteproducent (t.ex. skolgrupper, boendegrupper från servicehem m.fl.)

Våra centrala samarbetspartners för att skaffa klienter är:

2.3.6. Vi marknadsför våra tjänster på följande sätt:

2.4. Målinriktade Green Care-tjänster

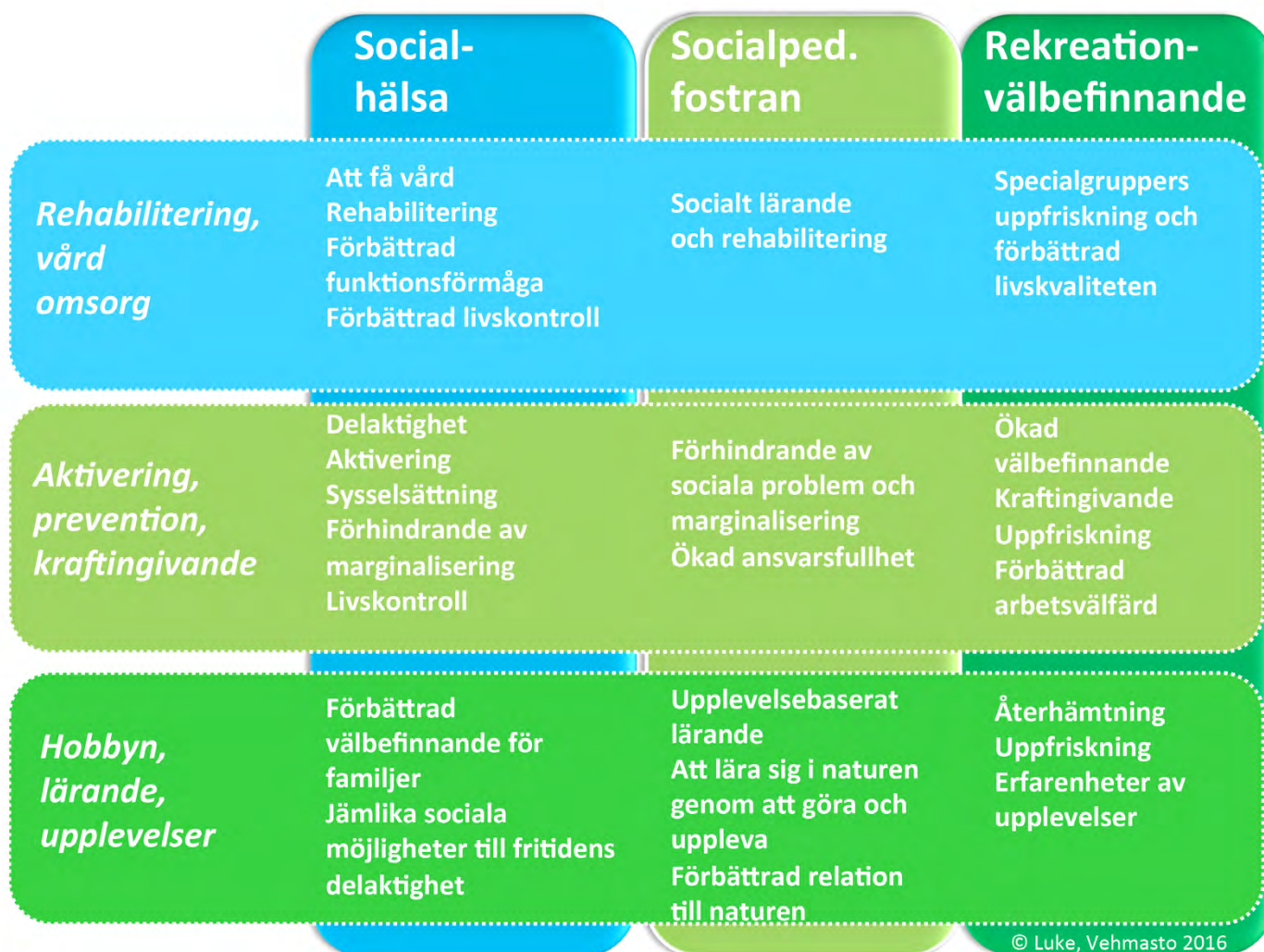
Green Care-tjänsterna är målinriktad verksamhet. Målsättningarna definieras utgående från tjänste- och klienttypen. Tjänsterna kan skraddarsys i enlighet med klientens eller klientgruppens behov.

En viktig del av verksamhetens planering, uppföljning och kvalitetshandling är att dokumentera tjänstens målsättningar. En central del av kvalitetshandling är effektivitetens uppföljning dvs. förverkligande av målsättningarna. Målsättningarna för tjänster som hör till den offentliga sektorns arrangeringsansvar uppställs enligt rehabiliterings- eller vårdplanen. Då det gäller dessa tjänster så är tjänstens köpare och brukare ofta olika. Till exempel en rehabiliteringsplan som baserar sig på betalningsförbindelse förutsätter att tjäns-

teproducenten dokumenterar noggrant och att det mäts eller bedöms i vilken mån de uppställda målsättningarna uppnåts. Den offentliga köparen har ofta särskilda krav då det gäller tjänstens kvalitet eller verksamhetsställe.

Tjänsterna inom grön kraft skiljer sig från andra naturtjänster eftersom man använder naturens effekter på välbefinnande på ett medvetet sätt, tjänstens målsättningar utgår från klienten och de uppföljs på ett visst sätt.

I figuren nedan finns några exempel på de vanligaste målsättningarna för Green Care-tjänster (i nio olika Green Care-tjänstetyper, se bilden nedan).

© Luke, Vehmasto 2016

2.4. Målinriktade Green Care-tjänster

2.4.1. Målsättningarna i vår Green Care-tjänst är: (Om det finns flera klientgrupper, skriv målsättningarna enligt klientgrupp):

2.4.2. Vi utreder våra klienters och klientgruppers individuella målsättningar och behov på följande sätt:

2.4.3. Om betalaren för Green Care-tjänsten är ett annat håll än den som använder tjänsten, utreder vi betalarens målsättningar på följande sätt:

2.4.4. Vi följer upp målsättningarnas förverkligande eller deras inverkan under och efter verksamheten på följande sätt:

2.5. Beskrivning av Green Care-tjänsteprocessen

I tjänsteprocessens beskrivning genomgås Green Care-tjänstens kärnpunkter, samt dess faser och koppling till varandra.

Om tjänsteproducenten erbjuder flera olika slags tjänster till olika klientgrupper och tjänsteprocesserna är klart olika bör man göra egna processbeskrivningar för dessa.

Tjänsteprocessens beskrivning är en allmän beskrivning av tjänsten. Där behandlas en typisk tjänstesituation från den första till den sista kontakten. Tjänsteprocessbeskrivningens

särskilda tyngdpunkt ligger i att följa upp Green Care-verksamhetssättet och verksamhetens effekter.

I beskrivningen av tjänsteprocessen förs tjänstens särskilda drag fram. Under huvudpunkterna beskrivs kort verksamheten i tjänstens olika skeden. I bilden nedan finns exempel på saker som beskrivs i de olika faserna. Bildens rubrik och texter ger riktlinjer och tips om hurdana saker processbeskrivningen kan innefatta.

Marknadsföring / den första kontakten:

Green Care-tjänstens presentationssätt

Tjänstens beställning och uppgörande av avtal:

Sättet att överenskomma om en Green Care-tjänst och en klientorienterad planering (t.ex. specialdrag, förutsättningar, redskap, säkerhetsaspekter)

Det egentliga sättet och stegen i att förverkliga verksamheten: Green Care-tjänstens förverkligande

Steg 1 (t.ex. Klienten/gruppen anländer, vart, vem tar emot, hur...)

Steg 2 (t.ex. Avfärd till verksamhetsstället, hur, vilka, vilken utrustning, hurdana säkerhetsinstruktioner, vem handleder...)

Steg 3 (t.ex. Verksamheten börjar... var, vilka med...)

Steg 4 (t.ex. Beskrivning av den egentliga tjänsten, vem gör vad...)

Steg 5 (t.ex. Verksamheten avslutas... hur, hur tar man emot responsen, hur skickar man klienten på hemresan...)

Utvärdering och respons av en enskild tjänstehändelse:

sättet att utvärdera tjänstehändelsen i efterhand och sättet att uppgöra fortsättningsplan för en särskild klient/klientgrupp

Helhetsutvärdering och uppföljning av en Green Care-tjänsteprodukt:

Green Care-tjänsteproduktens utvärderingsprocess, sättet att marknadsföra i efterhand, sättet att samla in respons och dess behandlingssätt i huvuddrag samt sättet att planera och förverkliga korrigeringsåtgärder

2.5. Beskrivning av Green Care-tjänsteprocessen

I de nedanstående lådorna ska Green Care-tjänsteprocessen beskrivas. Varje steg i tjänsteprocessen ska beskrivas först utgående från tjänsteproducenten, och sedan från klientens synvinkel (dvs. vad klienten gör eller upplever i de olika stegen). I tjänstens alla steg ska särskilt beskrivas vilka Green Care-element fanns med i vilka steg, hur och varför. Med andra ord är det viktigt att beskriva för varje stegs del hur man avser att svara på klientens delmålsättningar.

Notera att du kan göra tjänstebeskrivningen även som en skild bilaga på ett sådant sätt som du önskar.

Processbeskrivningen gäller vår följande Green Care-tjänst: .....

Rubrik: .....

Beskrivning

Rubrik: .....

Beskrivning

Rubrik: .....
Beskrivning

Rubrik: .....
Beskrivning

Rubrik: .....
Beskrivning

Tilläggsuppgifter

3. Kvalitetsfaktorerna i Green Care-tjänsten

3.1. Professionalitet och kompetens

Kraven gällande professionalitet och kompetens som ställs på en producent av Green Care-tjänster är i relation till tjänsten som erbjuds. Terapi kan t.ex. endast ges av en person som genomgått adekvat utbildning. Green Care-kompetens krävs av alla som producerar Green Care-tjänster. Denna kompetens kan bli en del av tjänsten även med hjälp av en partner.

En och samma person behöver inte ha all den kompetens som krävs för tjänsten. Det går att komplettera kompetensen genom samarbete och genom att samverka med utomstående aktörer. Många Green Care-tjänster kan produceras i samarbete så att en del av tjänstens producenter har den krävda utbildningen inom vård och andra har kompetens t.ex. gällande hantering av djur. Det som i varje fall behövs då man producerar en Green Care-tjänst är grunduppgifter om klients

tens specialbehov. Särskilt viktiga är kunskaper i att hantera klientsituationen och kunskaper i att bemöta klienten.

Det är nödvändigt att utse en Green Care-ansvarsperson för att säkra Green Care-verksamhetens kvalitet och ändamålsenlighet. Ansvarspersonens uppgift är att svara för Green Care-verksamhetens professionalitet, ansvarsfullhet och ändamålsenlighet. Olika verksamhetsformer (djursisterad, trädgårdsassisterad, annan naturbaserad eller verksamhet vid lantgård) kan förutsätta att de har egna ansvarspersoner. Den som utövar tjänsteverksamheten är huvudansvarspersonen som ser till att verksamheten är tryggt, smidigt och ändamålsenligt.

I figuren nedan presenteras tjänsteproducentens allmänna nivå på behörighetsvillkoren.

3.1. Professionalitet och kompetens

3.1.1. Kartläggning av personalens kompetens	Ja	Berör oss inte	Nej – ska göras när?
Vi har tillräcklig kompetens om naturbaserade verksamhetsformer			
Vår Green Care-kompetens grundar sig på samarbete med en annan aktör			
Vi har utsatt en ansvarsperson för Green Care			
Vi har utsatt en person som svarar för djurens välmående			
Vi har den utbildningen som krävs för tjänsteproduceringen (t.ex. social-hälsovård, fostran)			
Den krävda kompetensen för tjänsten (social-hälsovård, fostran eller dyl.) kommer från vår samarbetspartner			
Vår personal har tillräcklig kompetens i att bemöta klienter			
Vi har en plan för utvecklande av personalens kompetens för att bemöta klienter			
Vi följer upp personalens välmående och reagerar på brister			
Hela vår personal är förbunden till att producera Green Care-tjänsten			

3.1.2. Beskrivning av Green Care-kompetens hos vår personal och hur kompetensen har kommit till (även erfarenhetsbaserad kompetens ska beskrivas):

3.1.3. Green Care-utbildningar och -kurser som vår personal har genomgått (Utbildningens eller kursens namn, arrangör, innehåll, omfattning, tidpunkt för prestationen):

3.1.4. Vi ser till att kompetensen som behövs för Green Care-tjänsten utvecklas på följande sätt:

3.1.5. Beskrivning på den krävda kompetensen för tjänsten (t.ex. examen inom social-hälsovård, fostran) utbildningens namn, utbildningens arrangör, tidpunkt för prestationen, yrkesnamn enligt examen:

3.2. Samarbete och informationsflöde

Det är naturligt med mångprofessionalitet då en Green Care-tjänst produceras; den ena parten kan t.ex. erbjuda kompetens inom socialsektorn och den andra kompetens inom djurassisterad verksamhet. En mångprofessionell arbetsgrupp är allmän praxis då det gäller klienter som hör till särskilda grupper.

Kompetensen som krävs för tjänsten kan i företaget eller verksamhetsenheten fördelas på olika personer. Green Care-kompetensen kan delvis eller helt skaffas från en utomstående aktör, t.ex. som köptjänst. Denna typ av samarbete är en fördel sett från aspekterna gällande resursanvändning, olika parter välbefinnande och säkerhet.

Då man samarbetar med en annan aktör är det viktigt att ansvarsfördelningen är klart fördelad. Avtalen ska alltid göras skriftligt. Parternas ansvar, förpliktelser, inkomstfördelning, verksamhetsätten vid undantagstillstånd och andra ärenden som man överenskommit om ska dokumenteras så noggrant som möjligt i avtalet.

Därutöver är det viktigt att avtala om hur informationen som gäller tjänsteprocessen och klienterna förlöper mellan personalen samt mellan tjänsteproducenten, klienterna och andra möjliga berörda parter, som mellan klientens anhöriga.

3.2. Samarbete och informationsflöde

3.2.1. Kartläggning av samarbete och informationsflöde	Ja	Berör oss inte	Nej – ska göras när?
Vi har gjort ev. samarbetsavtal skriftligt			
Vi har till vårt förfogande ett fungerande informationssystem som möjliggör informationsflödet bland personalen			
Vi har till vårt förfogande ett system som möjliggör informationsflödet mellan berörda parter			

3.2.2. Om Green Care-tjänsten förverkligas genom samarbete, ska här beskrivas hurudan kompetens samarbetspartnern (eller -partners) har och hur ansvaret fördelas då tjänsten produceras:

3.2.3. Vi har gjort skriftliga avtal om att producera tjänsten gemensamt gällande följande saker (nämna även var avtalen hittas):

3.2.4. Klientens anhöriga och andra nätverk som är viktiga för klienten beaktas vi på följande sätt:

3.2.5. Då tjänstens brukare är någon annan än den som betalar för eller beställer tjänsten, samarbetar vi med tjänstebeställaren på följande sätt:

3.3. Responssystem

Respons är ett viktigt sätt för att utveckla verksamheten. Med hjälp av responsen får man information om huruvida tjänsten har motsvarat klienternas och de olika samarbetspartners önskemål, behov och förväntningar. Man får information om vad som borde förbättras. Responsen kan insamlas skriftligt, muntligt eller genom icke-verbala iakttagelser.

Tjänsteproducenten bör definiera hur klientresponsen insamlas, instrument (t.ex. blankett), tidpunkt och ansvarsperson. I företaget eller verksamhetsenheten måste man överenskomma hur responsen ska behandlas, hur man reagerar på den och till vilka möjliga förbättringsåtgärder man ämnar ta.

Man får värdefull och direkt feedback från klienterna genom att lyssna och iaktta klienten under verksamhetens gång. Skriftlig respons insamlas ofta i slutet av en verksamhet eller i långa klientrelationer med bestämda mellanrum. Det kan insamlas till exempel genom intervju eller genom att skicka en elektronisk responsblankett i samband med eftermarknadsföring. Responsblanketten kan vara en snabb och enkel allmän responsblankett eller en blankett med mycket utrymme för svar. Verksamheten och klienterna avgör det lämpligaste sättet att insamla feedback.

I de fall då tjänstens användarklienter är olika än betalaren är det nödvändigt att insamla respons från båda hållen. Respons

kan insamlas även från anhöriga till en användarklient som hör till någon specialgrupp.

Samarbetspartners såsom eventuella underleverantörer och andra berörda parter, kan ge värdefull information om tjänsternas utvecklingsbehov.

Det är bra att planera en tydlig blankett som är lätt att fylla i för specialgrupper som inte kan ge strukturerad och komplicerad respons. I responsblanketten kan man t.ex. använda nedanstående emoji i syfte att utreda klientens upplevelser av tjänsten. Liknande snabbt ifyllda blanketter kan användas i samband med andra klientgrupper.

Den avgörande faktorn som berättar om tjänstens lyckande, Green Care-tjänstens effekt, huruvida klientens målsättningar för välbefinnande uppnåtts kan mätas genom klientresponsen. Andra uppgifter som insamlas via klientresponsen är t.ex. förverkligande av naturbaserad verksamhet, tjänsteproducentens vänlighet och handledningens omfattning.

Klientens erfarenheter av tjänsten kan förbättras genom en lyckad eftermarknadsföring. En sedvanlig del av verksamheten och eftermarknadsföring är att tacka klienten för responsen.

3.3. Responssystem

3.3.1. Kartläggning av responssystem	Ja	Berör oss inte	Nej – ska göras när?
Vi har till vårt förfogande ett system för insamling och behandling av respons från klienterna			
Vi har till vårt förfogande ett system för insamling och behandling av respons från samarbetspartners, anhöriga och betalaren			
Vi går regelbundet på ett överenskommet sätt igenom all respons			
Vi använder responsen för att utveckla vår Green Care-tjänst			
Vi har utsett en ansvarsperson för klientresponssystemet			

3.3.2. Vi samlar in respons under tjänstens gång från klienterna på följande sätt:

3.3.3. Vi samlar in respons efter tjänsten från klienterna på följande sätt:

3.3.4. Vi samlar in respons från samarbetspartners, anhöriga och från tjänstens betalare på följande sätt:

3.3.5. Vi behandlar responsen på följande sätt (hur ofta, vilka är med osv.):

3.3.6. Vi reagerar på responsen och tar itu med förbättringsåtgärder på följande sätt (hur snabbt, vem är ansvarig för åtgärder osv.):

3.4. Kvalitetshantering i Green Care-tjänsten

Alla delar i denna kvalitetshandbok hör till Green Care-tjänstens kvalitetshantering. Då den här handboken är ifylld tillsammans med säkerhetsdokumenten (samt för social- och hälsovårdstjänsternas del tillsammans med planen för egenkontroll) fungerar den som kvalitetshandbok för Green Care-tjänster. Green Care-kvalitetshandboken, säkerhetsdokumenten och planen för egenkontroll är grundläggande verktyg för Green Care-tjänsteverksamhetens kvalitetshantering. Företaget eller enheten ska utse en ansvarsperson för uppdateringen av instruktionerna i alla tre dokumenten samt för hela arbetet med kvalitetshantering.

Säkerhetsdokumentet uppgörs för alla Green Care-tjänster oberoende om det för tjänsten är en lagstiftad förpliktelse eller inte. Dokumentet ska detaljerat omfatta den ifrågasvarande tjänstens säkerhetsaspekter - en allmän räddningsplan för hela organisationen eller dyl. är inte tillräckligt, ifall den inte beaktar sådana turer i naturen eller användande av djur som den ifrågasvarande tjänsten innefattar. Säkerhetsplanen (/riskbedömning) krävs alltid som bilaga för den som söker kvalitetscertifikat både för GrönKraft och GrönOmsorg. Säkerhets- och kemikalieverket, Tukes, har utarbetat instruktioner för uppgörande av säkerhetsdokumentet. Reglerna hittas på verkets sida: <http://www.tukes.fi/>.

Ett verktyg för kvalitetshantering är även planen för egenkontroll med vars hjälp man kan uppfölja och utveckla tjäns-

ternas kvalitet i det dagliga arbetet. Planens förverkligande kan värderas genom självutvärdering, klientrespons och vid behov genom yttre och inbördes utvärderingar. Den som ansöker om kvalitetscertifikat för GrönOmsorg bör ha planen för egenkontroll som bilaga. Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården, Valvira, har för social- och hälsovårdstjänster uppgjort instruktioner och blankettformat gällande planen för egenkontroll. De finns på verkets sida: <http://www.valvira.fi/>. Planen för egenkontroll kan vara "självgjord", dvs. man behöver inte använda Valviras blankettformat. Planen måste i varje fall innefatta de saker som finns i Valviras blankett, beroende på tjänstetypen.

I planen för egenkontroll frågas samma saker som i denna kvalitetshandbok. Tyngdpunkten i handboken är i tjänsteverksamhetens Green Care-element, medan planen för egenkontroll går igenom hela verksamheten. I de fall då frågan är den samma i båda dokumenten kan man använda textbehandlingsprogrammets "klippa-klistra"-funktioner för att kopiera svaret till båda dokumenten eller alternativt kan man hänvisa i svaret till det andra dokumentet.

I den följande checklistan ska alla de centrala aspekterna som gäller Green Care-tjänstens kvalitetshantering samlas.

3.4. Kvalitetshantering i Green Care-tjänsten

3.4.1. Checklista för kvalitetshantering i Green Care-tjänsten	Ja	Berör oss inte	Nej – ska göras när?
Tjänstebeskrivning (kapitel 1, kapitel 2 och kapitel 3)			
Vi har beskrivit vår tjänst genom att fylla i denna handbok			
Vi har gjort processbeskrivningar för våra Green Care-tjänster			
Vi har utsett en ansvarsperson för handbokens uppdatering			
Lagstiftning och myndighetsbestämmelser (kapitel 2.2.)			
Vi känner till lagen och myndighetsbestämmelser som berör vår verksamhet			
Värden och ansvar (kapitel 2.2.)			
Vi känner till och är bundna av de etiska reglerna som gäller för vår egen bransch			
Vi känner till Green Care-verksamhetens etiska regler och vår verksamhet binds till dem			
Vi har definierat värden som gäller för vår Green Care-verksamhet			
Vår verksamhet är helhetsmässigt ansvarsfullt enligt våra värden			
Personalens kompetens och välbefinnande (kapitel 3.1.)			
Vi har tillräcklig professionell kompetens för att producera den ifrågavarande tjänsten eller kompetensen för tjänsten kommer från samarbetspartner			
Vi har utsett en Green Care-ansvarsperson			
Vi har utsett en ansvarsperson för djurens välmående			
Vi har till vårt förfogande tillräcklig kompetens i naturbaserad Green Care-verksamhetssätt			
Vi har en plan för att utveckla personalens kompetens i Green Care			
Vår personal har tillräckliga färdigheter att bemöta klienter			
Vi har en plan för att utveckla personalens färdigheter att bemöta klienter			
Hela vår personal är bunden till att producera Green Care-tjänsten			
Vi tar hand om vår personals välbefinnande och reagerar på brister			
Samarbete (kapitel 3.2.)			
Vi har gjort eventuella samarbetsavtal skriftligt			
Ordnande av informationsflöde (kapitel 3.2.)			
Vi har till vårt förfogande ett fungerande informationssystem som möjliggör informationsflödet bland personalen			

Vi har till vårt förfogande ett fungerande informationssystem som möjliggör informationsflödet bland personalen och klienter (och eventuellt mellan klienternas anhöriga)			
Vi har till vårt förfogande ett system som möjliggör informationsflödet mellan enhetens personal och andra intressegrupper, som t.ex. mellan samarbetspartners			
Responsystem (kapitel 3.3.)			
Vi har till vårt förfogande ett system för insamling och behandling av respons från klienterna			
Vi har till vårt förfogande ett system för insamling och behandling av annan respons			
Vi använder responsen för att utveckla vår Green Care-tjänst			
Vi har utsett en ansvarsperson för responsystemet			
Responsystemet har en ansvarsperson, som genast tar itu med avvikelser i kvaliteten			
Säkerhet (kapitel 3.4.)			
Vi har utarbetat säkerhetsdokumentation gällande den ifrågavarande tjänsten och verksamhetsformen			
Vi har utsett en ansvarsperson för säkerheten			
Vi fördjupar vår personal i säkerhetsfrågor			
Vi fördjupar klienterna i säkerhetsregler som gäller tjänsten			
Egenkontroll (kapitel 3.4.)			
Vi har utarbetat en plan för egenkontroll och en plan för dess uppdatering			
Vi har utsett en ansvarsperson för egenkontroll			
Uppföljning, utvärdering och utvecklingssystem (kapitel 3.4.)			
Vi använder denna handbok som ett arbetsredskap för kvalitetshantering och som komplement handbokens säkerhetsdokumentation (och eventuell egenkontrollplan)			
Vi har utsett en ansvarsperson för kvalitetshantering			

3.4.2. Vad upptäcktes som bör förbättras och hur ska vi åtgärda det?

3.4.3 Sammandrag över var dokumenten hittas

Vi har gjort en processbeskrivning av vår Green Care-tjänst i den här handboken (punkt 2.5.)

Processbeskrivningarna av våra Green Care-tjänster hittas här (fyll i var):

Säkerhetsdokumentation och egenkontrolldokumentet hittas här:

Om enheten redan har något annat kvalitetssystem och kvalitetshandbok (andra än denna handbok), nämn det och dess ställe här:

4. Exempel på kvalitetskriterier för olika Green Care-verksamhetsformer

I detta kapitel ges exempel på kvalitetskriterier för olika verksamhetsformer. I kapitel 2.2. ”Ansvarsfullhet och värden i Green Care-verksamheten” finns en fråga där aktören kan beskriva sina kvalitetskriterier gällande olika verksamhetsformer. Exempelen är samlade under VoiMaa!-projektets kvalitetsdel från olika inhemska och utländska källor samt genom att intervjua experter och företagare inom Green Care.

Dessa kvalitetsexempel kan användas som sådana, de kan utarbetas eller aktören kan sammanfatta andra för verksamheten lämpliga kriterier. Avsikten med kriterierna är att ta fram verksamhetens särdrag och hur man eftersträvar att garantera ett etiskt verksamhetssätt av hög kvalitet.

Djurassisterad verksamhet

- De säkerhetsrisker som gäller både djuret och klienten i djurassisterad verksamhet har bedömts och dokumenterats i säkerhetsdokumentet, samt en handlingsplan ifall att någon av riskerna förverkligas har uppsatts.
- Djurens välmående beaktas i varje situation, t.ex. man ser till att djuren får tillräcklig vila och återhämtning efter en klientsituation eller resa.
- En utsedd person är ansvarig för djurens skötsel och välmående både under klientarbetet och utanför det.
- Personen som är ansvarig för djurens välmående har tillräcklig kompetens, färdigheter och erfarenhet av den ifrågasvarande djurarten och av faktorer som påverkar djurets välmående.
- Djuren som är involverade i djurassisterad verksamhet är friska och kontrolleras regelbundet av en djurläkare.
- Djurets lämplighet för klientarbete har bedömts (test för djurarten eller ägarens egen värdering), djuren som används i verksamheten måste vara människovänliga, pålitliga och lätta att handskas med.
- Djurskyddslagstiftningens förpliktelser för det ifrågasvarande djuret är bekant (t.ex. Livsmedelssäkerhetsverket om djurskydd – ”Eläinsuojelulainsäädäntöä koottuna-kirjaset”).
- Det finns en reservplan för överraskande specialsituationer (t.ex. om ett djur insjuknar eller någon annan orsak som gör att djuret inte kan användas i klientarbetet, väderreservationer).
- Det finns en reservplan för situationer, där man inte kan utöva djurassisterad verksamhet (t.ex. klienten har ingen nytta av verksamheten, verksamheten riskerar klientens, handledarens eller djurets välbefinnande, det finns inte tillgång till eventuella behövliga assistenter i djurassisterad verksamhet).
- Klienternas allergier, rädslor eller dyl. har utretts och beaktats då verksamheten planerats.
- Klienternas eventuella funktionshinder eller andra specialgrupper, tillgänglighet, eventuella hjälpredskap och behov av handledning har beaktats.
- Klienterna har den skyddsutrustning som behövs eller de har på förhand fått information om hurudan utrustning som de måste använda (hjälm, skor, handskar osv.).

Trädgårdsverksamhet

- De säkerhetsrisker som gäller i trädgårdsverksamhet har utvärderats och dokumenterats i säkerhetsdokumentet, samt en handlingsplan ifall att någon av riskerna förverkligas har uppsatts.
- Klienternas eventuella funktionshinder eller andra specialgrupper, tillgänglighet, eventuella hjälpredskap och behov av handledning har beaktats.
- Inga giftiga växter används i verksamheten, eller om de används iaktas särskild försiktighet.
- Trädgårdsverksamhetens handledare vet vilka växter i verksamheten är giftiga eller särskilt allergena.
- Ifall man i trädgårdsverksamheten använder gödningsmedel eller kemikalier bör de förvaras utom räckhåll för riskgrupper och djur samt hanteras av en kompetent person.
- Klienternas allergier har utretts och beaktats (allergier för växter, insekter osv.).
- Klienterna har den skyddsutrustning som behövs eller de har på förhand fått information om hurudan utrustning som de måste använda (handskar, lämpliga skor, väderanpassad klädsel för utearbete).

Naturbaserad verksamhet

- De säkerhetsrisker som gäller i naturbaserad verksamhet har bedömts och dokumenterats i säkerhetsdokumentet, samt en handlingsplan ifall att någon av riskerna förverkligas har uppsatts.
- Klienternas eventuella funktionshinder eller andra specialgrupper, tillgänglighet, eventuella hjälpredskap och behov av handledning har beaktats.
- Allemansrätten och -skyldigheten bör följas ute i naturen.
- Naturen får inte nerskräpas eller på något sätt förstöras.
- Naturbaserad verksamhet har tillräckligt med handledande personal i förhållandet till klienternas antal och behov.
- Det har på förhand definierats deltagarnas maximala antal, eventuella begränsningar för deltagande i verksamheten, reservationer gällande förhållanden och övriga nödvändiga gränser som avgränsar verksamhetens utövande.
- Deltagarna ges tillräckligt med skyddsutrustning eller de har på förhand fått information om hurudan utrustning de ska ha med sig.
- Personerna som ansvarar för klienternas handledning har tillräckliga uppgifter om klienternas behov och om särdragen i lantgårdsverksamheten för att verksamheten är tryggt.
- Klienternas eventuella funktionshinder eller andra specialgrupper, tillgänglighet, eventuella hjälpredskap och behov av handledning har beaktats.
- Farliga ämnen, utrustning och arbetsredskap förvaras utom räckhåll för barn och andra riskgrupper.
- Farliga ställen (överraskande höjdskillnader, risk för att falla etc.) har undanröjts eller skyddats.
- Om i klientarbetet endast en viss del av utrymmet används, bör det klart informeras om de delar som inte hör till verksamheten och vid behov ska tillträde vara förhindrat.
- Klientgruppernas lämpliga storlek har planerats i förväg, personalens antal, reservationer gällande omständigheter, övriga gränser, som avgränsar verksamhetens utövande.
- Det finns tillräckligt med skyddsutrustning för deltagarna eller de har i förväg fått information om hurudan utrustning de ska ha med sig (skyddskläder, skor, hörselskydd osv.).

Green Care-verksamhet vid lantgårdar

- De säkerhetsrisker som gäller i lantgårdsverksamhet har bedömts och dokumenterats i säkerhetsdokumentet, samt en handlingsplan ifall att någon av riskerna förverkligas har uppsatts.

5. Tilläggsuppgifter

Green Care Finland ry:
<http://www.gcfinland.fi>

Luonto hyvinvoinnin lähteenä – suomalainen Green Care:
<https://portal.mtt.fi/portal/page/portal/mtt/hankkeet/greencare/voimaa/greencare.pdf>

Green Care -toimintatavan suuntaviivat Suomessa:
<http://www.mtt.fi/mttkasvu/pdf/mttkasvu20.pdf>

Luonnosta hoivaa ja voimaa - Miten arvioida Green Care -toiminnan vaikuttavuutta:
<http://www.mtt.fi/mttkasvu/pdf/mttkasvu21.pdf>

Green Care sosiaalisena innovaationa Suomalaisessa palvelujärjestelmässä:
<https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/102903/soini.pdf?sequence=1>

Luonnonlukutaito – luo liiketoimintaa vihreästä hyvinvoinnista:
<http://www.sitra.fi/julkaisut/muut/Luonnonlukutaito.pdf>

Vihreää hyvinvointia:
https://www.sitra.fi/julkaisut/Esitteet/2013/Vihreaa_hyvinvointia.pdf

10 syytä valita Green Care -palveluja:
https://www.proagria.fi/www/nettilehdet/acricosiale_opas_nettilehti/

Luontolähtöiset hyvinvointipalvelut: opas asiakastyöhön ja palveluiden kehittämiseen
<http://www.theseus.fi/handle/10024/81448>

Anteckningar